

UZASADNIENIE

odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany załącznika nr 2 do „Programu Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020”

„Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020” przyjęty uchwałą z dnia 27 listopada 2015 roku nr XVII/247/15 przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, a następnie zaktualizowany uchwałą z dnia 26 września 2016 roku nr XXVI/367/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, stanowi podstawowy instrument koordynacji programów operacyjnych i rozwojowych na terenie województwa w okresie programowania 2014-2020.

Zgodnie z art. 46 pkt 2 oraz art. 50 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska (Dz.U. z 2017 poz. 1405 t.j. ze zm.) projekt zmian Programu podlega procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Na mocy art. 48 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekty dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa z art.57 i 58 tejże ustawy, może odstąpić od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu Transportu działając na podstawie upoważnienia nadanego uchwałą numer 4094/18 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 11 lipca 2018 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany „Programu rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2014-2020” w części dotyczącej Załącznika numer 2 „Założenia do nowej edycji zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji na sieci kolejowej województwa w latach 2014-2020”.

Pismem z 31.07.2018, znak: NZ.9022.5.89.2018 Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uznał, iż w rozpatrywanym przypadku można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ze względu na to, że realizacja przewidzianych działań nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko w zakresie zdrowia i życia ludzi.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem z dnia 08.08.2018, znak: WNP-II.410.113.2018.DZ) uzgodnił brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla w/w projektu z racji, iż projektowane zmiany stanowią niewielkie modyfikacje, a ich realizacja nie będzie znacząco negatywnymi oddziaływaniami na środowisko.

Odstępując od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ wziął pod uwagę następujące uwarunkowania, o których mowa w art.49 ww. ustawy:

1. Charakter działań przewidzianych w dokumentach

W projekcie zmiany załącznika numer 2 do „Programu...” procedowana jest zmiana dotycząca m.in. wprowadzenia zadania 5a pn. *Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 25 na odcinku gr. województwa – Końskie -Skarżysko Kam. wraz z budową nowego odcinka łączącego linie kolejowe nr 8 i 25 (Tumlin /Kielce Herbskie – Wąsosz Konecki)*. Ww. przedsięwzięcie obejmuje w obecnej perspektywie finansowej wyłącznie przygotowanie dokumentacji przedprojektowej i projektowej niezbędnej do realizacji inwestycji w kolejnych latach. Pozostałe zmiany stanowią niewielką modyfikację przyjętego we wrześniu 2016 r. przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego dokumentu, nie zmieniają one charakteru przyjętych przedsięwzięć, a jedynie wprowadzają niewielkie uszczegółowienia o charakterze formalno-organizacyjnym. Dodatkowo uzgadniane zmiany nie dotyczą inwestycji przewidzianych do realizacji w ww. Programie w związku z czym nie spowodują one znaczącego oddziaływania na środowisko.

- a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,

Uzgadniana zmiana Załącznika nr 2 do Programu, częściowo ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, szczególnie obejmujących inwestycje na linii kolejowej nr 25 (zadanie 5 i 5a), co wynika bezpośrednio z ustaleń z Inicjatywą JASPERS i wstępnych z Komisją Europejską, co do prawa pierwszeństwa finansowania inwestycji w kolejnej perspektywie finansowej dla których uprzednio przygotowano zostały dokumentacje projektowe. Wszystkie inwestycje dotyczą regionu świętokrzyskiego, a skala oddziaływania ma zasięg ponadregionalny.

- b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Zmiana uwzględniona w pozycji 5a tabeli jest spójna i powiązana z działaniami przewidzianymi w Uchwale 173/2017 z 7.11.2017r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność - Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej”.

Przedsięwzięcia w obszarze Załącznika nr 2 do Programu są również związane z kreowaniem oferty przewozowej i wypełnianiem zobowiązań Marszałka Województwa jako Organizatora publicznego transportu zbiorowego i wynikają wprost z Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Województwa Świętokrzyskiego przyjętego w dniu 27.10.2014 roku Uchwałą nr XLVIII/858/14 przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, w myśl którego „Jako generalną zasadę przyjęto, że podstawę usług przewozowych objętych użytecznością publiczną stanowi system kolejowy, uzupełniony o połączenia autobusowe łączące Kielce ze stolicami powiatów.”.

Jednocześnie działania te zbieżne są z polityką określoną w Białej Księdze Transportu Komisji Europejskiej, wskazującą jako główny środek transportu - transport kolejowy, w związku z dążeniem do przeciwdziałania negatywnym skutkom transportu dla społeczeństwa i środowiska naturalnego.

- c) przydatności w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Przedsięwzięcia w obszarze Załącznika nr 2 są zgodne z założeniami polityki zrównoważonego rozwoju w tym rozwoju infrastruktury transportowej czy optymalizacji wykorzystania zasobów środowiska. W sposób bezpośredni – w wyniku realizacji projektów - wpływają na zmniejszenie kosztów społecznych ponoszonych poprzez prowadzenie polityki gospodarczej i rozwojowej, preferującej gałęzie oraz środki transportu bardziej bezpieczne, mniej szkodliwe oraz zapewniające dostęp szerszej liczbie pasażerów, w tym w głównej mierze osobom z niepełnosprawnościami i o ograniczonej zdolności ruchowej.

Rozwój sieci kolejowych przyczynia się bowiem do wzmocnienia bardziej ekologicznego i zrównoważonego transportu na terenie regionu i ograniczania transportu drogowego.

Powyższe wpisuje się w strategię wspólnotową mającą na celu osiągnięcie zasobooszczędnego systemu transportowego, ponadto zgodnie z zapisami Białej Księgi - Transport do 2050 roku przeniesienie transportu z samochodowego do przyjaznych środowisku gałęzi transportu, w tym transportu kolejowego, oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska.

- d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko - zmiana polegająca na wprowadzeniu nowego zadania 5a stanowi działanie o charakterze nieinfrastrukturalnym, późniejsze przedsięwzięcie inwestycyjne zostanie wpisane do nowego Programu i wówczas będzie podlegać uzgodnieniom w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dalej wskazać należy, że problemy dotyczące ochrony środowiska, będą uwzględnione w dokumentacji przedprojektowej realizowanej na zlecenie beneficjenta – zarządcy infrastruktury kolejowej i złożeniu przez niego wniosku aplikacyjnego do Instytucji Zarządzającej RPOWŚ 2014-2020. Nieodłącznym elementem takiej dokumentacji jest bowiem decyzja środowiskowa dotycząca planowanej do wykonania w przyszłości inwestycji.

2. rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko

Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 w swym zakresie przewiduje działania, które będą oddziaływały na środowisko, co podlegało szczegółowej procedurze środowiskowej w trakcie opracowywania Programu w roku 2015 oraz jego aktualizacji w roku 2016. Uzgodnione zmiany nie dotyczą samych inwestycji, w związku z czym nie mają one znaczącego oddziaływania na środowisko.

- a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływania

Z racji, iż projektowana zmiana załącznika numer 2 w zakresie zadania 5a nie dotyczy przedsięwzięć inwestycyjnych, niemożliwym jest przedstawienie danych i informacji

w przedmiotowym zakresie. Szczegółowe rozwiązania dot. realizacji zadania inwestycyjnego będą ujęte w nowym Programie, a zakres oddziaływania na środowisko, określony na etapie o.o.s.

Pozostałe zmiany wprowadzone do Załącznika numer 2 podlegały opiniowaniu zgodnie z informacją zawartą w punkcie 1d.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgenicznych

Ze względu na charakter wprowadzanych zmian nie przewiduje się powiązania z innymi przedsięwzięciami, a w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych na terenie realizacji przedsięwzięcia lub w obszarze jego oddziaływania, a także oddziaływań transgranicznych.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

W zakresie zadania 5a nie przewiduje się wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska, pozostałe zmiany podlegały wcześniejszemu zaopiniowaniu w tym zakresie, a obecnie wprowadzone modyfikacje nie zmieniają charakteru przedsięwzięć a tylko wprowadzają niewielkie uszczegółowienia o charakterze formalno-organizacyjnym.

3. cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 w przypadku inwestycji kolejowych zakłada, iż ich większość będzie realizowana na obiektach już istniejących. Wyjątkiem w tym przypadku jest projektowana budowa nowej linii kolejowej Tumlin-Wąsosz Konecki, która będzie przedmiotem szczegółowego badania pod względem cech obszaru oddziaływania na środowisko na etapie opracowywania: nowego – właściwego dla perspektywy finansowej UE 2021-2027 „Programu rozwoju infrastruktury..” oraz tworzonej w wyniku postępowania przetargowego dokumentacji przedprojektowej obejmującej decyzję środowiskową.

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Uzgadniana zmiana Załącznika numer 2 do Programu nie spowoduje zagrożenia dla obszarów o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenia dla dziedzictwa kulturowego. W przypadku wystąpienia problemów w zakresie ochrony środowiska, zostaną one uwzględnione w dokumentacji przedprojektowej realizowanej na zlecenie beneficjenta. Zdefiniowanie mogących pojawić się problemów środowiska oraz obszarów ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie tworzenia dokumentacji przedprojektowej i realizacji inwestycji właściwej.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Powyższe zostanie uwzględnione również w dokumentacji przygotowywanej na zlecenie beneficjenta, zgodnie z założeniami dokumentacji konkursowej w tym wypełnienia kryteriów środowiskowych. W przypadku powzięcia przypuszczenia, o możliwości występowania siedlisk cennych i gatunków z nimi związanych zostanie przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza.

Biorąc pod uwagę powyższe tj. uwarunkowania określone w art.49 o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego podjął decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany „Programu rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w części dotyczącej Załącznika numer 2 „Założenia do nowej edycji zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji na sieci kolejowej województwa w latach 2014-2020”.